

دانشکده داروسازی
قالب نگارش طرح درس ترمی

مخاطبان: دانشجویان ترم نه دکتری حرفه ای داروسازی

عنوان درس : درمان شناسی 3

تعداد واحد: (یا سهم استاد از واحد): 1/5 واحد

ساعت پاسخگویی به سوالات فراگیر: یکشنبه 10-12

زمان ارائه درس: یکشنبه 14-16، سه شنبه 10-12.

مدرس: دکتر شجاعی-دکتر شهبازی

درس و پیش نیاز: درمان شناسی 2

نیم سال دوم 97-98

هدف کلی درس :

از آنجایی که بیشتر دانشجویان داروسازی پس از فراغت از تحصیل جذب محیط کار داروخانه می شوند، شناخت بیماری های رایج و نحوه درمان آنها از اهمیت ویژه ای برخوردار می باشد. در کشورهای توسعه یافته مراقبت های دارویی (pharmaceutical care) جایگاه واقعی خود را یافته و یا در حال گسترش در عمده بخشهای مدیکال پزشکی نظیر بخش مراقبت های ویژه، قلب و عروق، عفونی، روانپزشکی و... می باشد. هدف این واحد درسی آشنا نمودن دانشجویان با بیماری های رایج و نحوه درمان آنها به شیوه پزشکی مبتنی بر شواهد می باشد. در این واحد دانشجویان با مشکلات مغزو اعصاب و اعصاب و روان، زنان، اختلالات جنسی و پیوند اعضا آشنا خواهند شد. شیوه ارائه مطالب عمدتاً تئوری با استفاده از پاورپوینت، فیلم های آموزشی، case های بالینی و مشارکت دو طرفه می باشد. مشارکت در مباحث کلاس و جلسات case presentation بعنوان نمره فعالیت کلاسی در نظر گرفته می شود.

هدف کلی جلسه اول: افسردگی

1. اهداف ویژه جلسه :

- شناخت پاتوفیزیولوژی و اهمیت بیماری
- رژیم های دارویی

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- اتیولوژی و اپیدمیولوژی افسردگی ماژور را فراگیرد
- علائم و نشانه های افسردگی ماژور را فراگیرد
- اهداف درمانی افسردگی ماژور را توضیح دهد
- نقش درمان دارویی در افسردگی ماژور را شرح دهد
- طبقه بندی داروهای متفاوت در افسردگی را شرح دهد
- مانیتورینگ درمان افسردگی را شرح دهد
- مشکلات مرتبط با دارو در درمان افسردگی را فراگیرد
- آموزش بیمار مبتلا به افسردگی را فراگیرد

هدف کلی جلسه دوم: اختلالات دو قطبی

اهداف ویژه جلسه:

- شناخت پاتوفیزیولوژی و اهمیت بیماری
- رژیم های دارویی

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- تعریف و اپیدمیولوژی اختلالات دو قطبی (Bipolar I disorder، Bipolar II disorder، و انواع mixed) را توضیح دهد
- مکانیسم پاتوفیزیولوژیک بیماری دو قطبی را توضیح دهد
- علایم بیماران مبتلا به اختلالات دو قطبی را براساس معیار های DSM شرح دهد
- اهداف درمانی بیماران در حمله حاد بیماری را فراگیرد
- نقش درمانهای نگهدارنده در این بیماری را توضیح دهد
- نقش لیتیم، والپروات سدیم، کاربامازپین، انتی کانوالسانتها و انتی سایکوتیک ها را در حمله و بعنوان درمان نگهدارنده این بیماری فراگیرد
- عوارض کوتاه مدت و بلند مدت درمان های فوق را شرح دهد
- آموزش بیمار در انواع درمانهای مورد استفاده را شرح دهد
- درمان موارد Rapid cyclers را فراگیرد
-

هدف کلی جلسه سوم و چهارم: اسکیزوفرنی

1. اهداف ویژه جلسه:

- شناخت پاتوفیزیولوژی و اهمیت بیماری
- رژیم های دارویی

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- دانشجو بایستی علایم اسکیزوفرنی (مثبت و منفی) و اثرات انرا در زندگی فرد فراگیرد

- مکانیسم های پاتوفیزیولوژیک اسکیزوفرنی را فراگیرد
- اهداف درمانی اسکیزوفرنی را فراگیرد
- تقسیم بندی انواع درمانهای موجود برای اسکیزوفرنی (نسل اول، نسل دوم) را فراگرد
- نقش داروهای طولانی اثر را در اسکیزوفرنی فرا گیرد
- نحوه آموزش بیمار و اطرافیان مبتلا به اسکیزوفرنی در مورد داروهای مصرفی را فراگیرد
- مانیتورینگ های مورد نیاز درمانها موجود را توضیح دهد
- تفاوت عوارض داروهای نسل اول مورد استفاده در اسکیزوفرنی با نسل دوم را شرح دهد

هدف کلی جلسه پنجم: اضطراب و اختلالات اضطرابی

1. اهداف ویژه جلسه:

- اتیولوژی و علائم بیماری
- درمان دارویی

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- اتیولوژی و پاتوفیزیولوژی اختلالات اضطرابی (Generalized Anxiety Disorder, Disorder, Panic and Social Anxiety Disorder) را توضیح دهد
- مشکلات رایج در اختلالات اضطرابی را شرح دهد
- علایم اختلالات اضطرابی را شرح دهد
- اهداف درمانی در بیماران دچار اختلالات اضطرابی را شرح دهد
- نقش دارو در درمان انواع اختلالات اضطرابی را شرح دهد
- نحوه آموزش به بیمار در اختلالات اضطرابی را توضیح دهد

هدف کلی جلسه ششم: اختلالات خواب و بیش فعالی

1. اهداف ویژه جلسه:

- آشنایی پاتوفیزیولوژی بیماری
- درمان دارویی

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- آشنایی با فیزیولوژی خواب و اختلالات رایج خواب
- اپیدمی اختلالات خواب را فرا گیرد
- نقش دارو درمانی در اختلال خواب را فراگیرد
- عوارض داروهای مورد استفاده در اختلالات خواب را فراگیرد
- اپیدمیولوژی بیش فعالی/ کم توجهی را فراگیرد
- برنامه درمانی بیماران مبتلا به اختلالات بیش فعالی و کم توجهی را بداند
- عوارض داروهای مورد استفاده در بیش فعالی را فراگیرد

هدف کلی جلسه هفتم: دمانس

1. اهداف ویژه جلسه:

- آشنایی با پاتوفیزیولوژی و علائم بیمار مبتلا به الزایمر
- شناسایی رژیم درمانی الزایمر

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- اهمیت الزایمر و اثرات انرا در جامعه بداند
- پاتوفیزیولوژی دمانس را شرح دهد
- علایم بالینی فرد دچار اعواع مختلف دمانس را شرح دهد
- درمان های دارویی و غیر دارویی در دمانس را بداند
- آموزش بیمار و اطرافیان در الزایمر چه نقشی خواهد داشت
- نقش داروهای موجود در کنترل علایم الزایمر چگونه است

هدف کلی جلسه هشتم: مالتیپل اسکروزیس

1. اهداف ویژه جلسه:

- آشنایی با عوامل ایجاد کننده مالتیپل اسکروزیس
- رژیم دارودرمانی مالتیپل اسکروزیس

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- تعریف مالتیپل اسکروزیس و ریسک فاکتورهای ان را شرح دهد
- پاتوفیزیولوژی مالتیپل اسکروزیس را شرح دهد
- علایم بالینی بیماری را بداند و براساس علایم تقسیم بندی بیماری را فراگیرد
- برنامه درمانی و داروهای رایج موجود در کاهش تعداد حملات را فراگیرد
- درمانهای علامتی مالتیپل اسکروزیس را بداند

هدف کلی جلسه نهم: اپیلسی

1. اهداف ویژه جلسه:

- آشنایی با پاتوفیزیولوژی و علل اپیلسی
- شناخت رژیم درمانی اپیلسی

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- اپیدمی و اثرات اجتماعی صرع را فراگیرد
- واژه های مختلف (seizure, convulsion, and epilepsy) را شرح دهد
- تقسیم بندی انواع صرع براساس علایم را شرح دهد
- درمانهای خط اول انواع صرع را توضیح دهد
- عوارض و مانیتورینگ های درمانهای انواع صرع را توضیح دهد
- نحوه شروع، ادامه و قطع داروهای انتی اپیلتیک را شرح دهد
- تداخلات مهم داروهای انتی اپیلتیک را شرح دهد
- آموزش های مورد نیاز به بیمار در مورد داروهای انتی اپیلتیک را فرا گیرد
- تعریف استاتوس اپیلتیکوس و درمانهای ان را شرح دهد

هدف کلی جلسه دهم: پارکینسون

1. اهداف ویژه جلسه:

- پاتوفیزیولوژی و علل پارکینسون
- آشنایی با رژیم درمانی پارکینسون

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- تعریف پارکینسون و پاتوفیزیولوژی آنرا شرح دهد
- علایم اساسی پارکینسون (موتور، غیر موتور، علایم پیشرفته پارکینسون) را شرح دهد
- درمانهای مختلف علایم موتور پارکینسون (شامل مشتقات لوودوپا و فرمولاسیونهای مختلف آن، آگونیست های ارگوتی و غیر ارگوتی دوپامین، نقش مهار کننده های محیطی و مرکزی متابولیسم لوودوپا، انتی کولینرژیک ها) در کنترل علایم پارکینسون را شرح دهد
- تفاوت فرمولاسیونهای لوودوپا را شرح دهد
- درمان غیر موتور پارکینسون (افسردگی، سایکوز، دمانس، اختلالات خواب، اختلالات اتونوم) را شرح دهد
- مشکلات درمان بلند مدت لوودوپا را شرح دهد
- مشکلات درمانی در بیماران دچار پارکینسون را شرح دهد
- مانیتورینگهای مورد نیاز درمانهای دارویی پارکینسون را توضیح دهد

هدف کلی جلسه یازدهم و دوازدهم: سردرد

1. اهداف ویژه جلسه:

- آشنایی با انواع سردرد
- درمان های پیشگیرانه و رایج سردرد

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- اپیدمی انواع سردرد میگرن، تنشن/کلاستر را شرح دهد
- درمانهای غیردارویی سردرد های مختلف را شرح دهد
- درمانهای دارویی سردرد میگرنی و تنشن را توضیح دهد
- جایگاه درمانهای (Abortive تریپتانها، ارگوتها، انتی سایکوتیک ها) در میگرن را شرح دهد
- نقش درمانهای پروفیلاکتیک در سردرد تنشن و میگرن را بداند
- اثربخشی درمانهای پیشگیری مختلف (انتی اپیلپتیک ها، بتابلوکرها، ضد افسردگی های سه حلقه ای و ...) را شرح دهد
- عوارض درمانهای مختلف در فاز حاد حمله میگرن و پیشگیری آنرا شرح دهد

هدف کلی جلسه سیزدهم و چهاردهم: درد

1. اهداف ویژه جلسه:

- آشنایی با انواع درد
- درمان دردهای نوروپاتیکی، نوسیسپتیو و بعد اعمال جراحی

در پایان دانشجو باید قادر باشد:

- اپیدمی انواع درد را شرح دهد
- درمانهای غیردارویی انواع درد مختلف را شرح دهد
- درمانهای دارویی دردهای نوروپاتیکی، نوسیسپتیو و بعد اعمال جراحی را بیان کند
- عوارض درمانهای مختلف را شرح دهد

هدف کلی جلسه پانزدهم: سیروز کبدی

اهداف ویژه جلسه:

شناخت نارسایی پیشرفته کبدی و علل ایجاد کننده آن
شناخت اولیه درمانهای دارویی و تنظیم دوز در نارسایی پیشرفته کبدی

در پایان دانشجو بایستی قادر باشد:

- پاتوفیزیولوژی بیماری را شرح دهد
- مشکلات ناشی از نارسایی پیشرفته کبدی را توضیح دهد
- علایم نارسایی پیشرفته کبدی را شرح دهد
- اهداف درمانی و برنامه درمانی نارسایی پیشرفته کبدی را توضیح دهد

هدف کلی جلسه شانزدهم: داروهای ایجاد کننده علایم و بیماری کبدی

اهداف ویژه جلسه: شناخت مهمترین داروهای ایجاد کننده نارسایی کبدی/ شناخت الگوی نارسایی کبدی ناشی از داروها

در پایان دانشجو بایستی قادر باشد:

- مکانیسم های آسیب کبدی (اتوایمیون، ایدیوسنکراتیک و...) را شرح دهد
- شایع ترین داروهای عامل آسیب کبدی را شرح دهد
- داروهای عامل آسیب حاد و مزمن کبدی را شرح دهد
- تشخیص نارسایی حاد کبدی دارویی را از سایر علل را فرا گیرد

هدف کلی جلسه هفدهم: روش های پیشگیری از بارداری

هدف ویژه جلسه:

- روش های دارویی و غیر دارویی پیشگیری از بارداری
- شناخت دسته های دارویی مورد استفاده و احتیاطات لازم

در پایان دانشجو بایستی قادر باشد:

- دانشجو متدهای پیشگیری از بارداری سنتی را فرا گیرد
- متدهای دارویی پیشگیری از بارداری (دارویی - غیر دارویی) را فرا گیرد
- انواع استروژن و پروژسترونها موجود در فرآوردهای ضد بارداری را با عوارض شرح دهد
- مانیتورینگ های لازم در مورد هر روش شرح دهد
- تداخلات رایج هر روش را توضیح دهد
- روش های ضد بارداری اورژانسی را براساس نوع استفاده و میزان شکست فرا گیرد

هدف کلی جلسه هجدهم: بارداری-شیردهی

هدف ویژه جلسه:

- مصرف داروها در بارداری و شیردهی
- آشنایی با اختلالات شایع بارداری و درمان های آن

در پایان دانشجو قادر باشد:

- اختلالات شایع در بارداری را بدانند

- نحوه مصرف داروها در بارداری و شیردهی را براساس الگوریتم جدید FDA فراگیرد
- مکمل های پیشنهادی در دوران بارداری را فراگیرد
- درمانهای مورد استفاده در اختلالات شایع بارداری (تهوع و استفراغ، فشارخون، اکلامپسی و پره اکلامپسی، عفونت های دستگاه تنفسی فوقانی و تحتانی، عفونت های ادراری، تشنج، مشکلات رایج دستگاه گوارشی و ..) را فراگیرد

هدف کلی جلسه نوزدهم: اختلالات مرتبط با قاعدگی (1)

هدف ویژه جلسه:

- آشنایی با اختلالات رایج مربوط به سیکل زنانه
- درمان اندومتریوز
- درمان خونریزی های غیر عادی رحمی

در پایان دانشجویان باید بتوانند:

- اختلالات رایج مربوط به سیکل زنانه را فرا گیرد
- تعاریف و ژن های رایج در اختلالات منس را فرا گیرد
- علل شایع خونریزی های غیر عادی رحم را فرا گیرد
- درمانهای دارویی خونریزی های غیر عادی رحم را فرا گیرد
- اتیولوژی اندومتریوز را فرا گیرد
- درمانهای رایج آنرا با میزان پاسخ دهی و نحوه مانیتورینگ فرا گیرد

هدف کلی جلسه بیستم: اختلالات مرتبط با قاعدگی (2)

هدف ویژه جلسه:

- آشنایی با علل امنوره و درمان های آن
- آشنایی با کیست های تخمدانی و درمان های رایج
- یائسگی

در پایان دانشجویان باید بتوانند:

- علل امنوره اولیه و ثانویه را فرا گیرد
- تفسیر تست بارداری را بدانند
- تست چالش استروژن و پروژسترون را شرح دهد
- سایر درمانهای امنوره ثانویه (هیپرپرولاکتینمی؛ اختلالات تیروئیدی) را شرح دهد
- شیوع سندروم پلی کیستیک تخمدان را بدانند
- پاتوژنز و معیارهای تشخیصی سندروم پلی کیستیک تخمدان را فرا گیرد
- درمانهای رایج سندروم پلی کیستیک تخمدان - ناباروری را فرا گیرد
- مقدمات هورمون درمانی در یائسگی را فرا گیرد

هدف کلی جلسه بیست و یکم و بیست و دوم: ناباروری

هدف ویژه جلسه:

- شناسایی مقدماتی روشهای درمان ناباروری

در پایان دانشجویان باید بتوانند:

- روشهای درمانی خوراکی القای باروری را بدانند
- متدهای رایج IVF را فرا گیرد
- عوارض مهم درمانهای ناباروری را شرح دهد

هدف کلی جلسه بیست و سوم: اختلالات جنسی مردان

هدف ویژه جلسه: شناخت علل عمده اختلالات جنسی مردان و درمانهای رایج آن

در پایان دانشجوی بایستی قادر باشد:

- پاتورنز اختلالات رایج ایجاد کننده ناتوانی جنسی در مردان را شرح دهد
- داروهای عامل ناتوانی جنسی را توضیح دهد
- اهداف درمان ناتوانی جنسی را شرح دهد
- درمانهای رایج ناتوانی جنسی مردان را شرح دهد
- عوارض مهم داروهای مصرفی در ناتوانی جنسی را فراگیرد

هدف ویژه جلسه بیست و چهارم: اختلالات دستگاه ادراری تحتانی

هدف ویژه جلسه: شناخت هیپرپلازی پروستات و علایم آن

در پایان دانشجوی بایستی قادر باشد:

- علایم هیپرپلازی پروستات را شرح دهد
- داروهای تشدید کننده این علایم را ذکر کند
- درمانهای رایج در هیپرپلازی پروستات (الفا بلوکرها و مهار کننده 5-الفا ردوکتاز) با مانیتورینگ های لازم شرح دهد
- عوارض مهم داروهای فوق را توضیح دهد

هدف کلی جلسه بیست و پنجم: پیوند عضو

هدف ویژه جلسه: شناخت اصول اولیه پیوند (کلیه، کبد، مغز استخوان)

در پایان دانشجوی بایستی قادر باشد:

- شرایطی که نیازمند پیوند عضو هستند را فراگیرد
- انواع رد پیوند و داروهای مصرفی در آن را شرح دهد
- داروهای مصرفی در پیوند را شرح دهد
- مشکلات عفونی رایج در پیوند را بداند
- تداخلات مهم داروهای مصرفی در این حیطه را شرح دهد

منابع:

- Pharmacotherapy: A Pathophysiologic Approach, Tenth Edition (2017)
- Pharmacotherapy Principles and Practice, Fifth Edition (2019)
- Applied Therapeutics: The Clinical Use of Drugs (2018)
- Conn's Current Therapy (2019)
- Clinical Pharmacy and Therapeutics (2018)
- دستنامه جامع درمان شناسی ایران ویرایش دوم دکتر غلامی و دکتر مجتهدزاده

روش تدریس: تئوری و مشارکت گروهی

وسایل آموزشی: پاورپوینت، فیلم های آموزشی، case های بالینی

سنجش و ارزشیابی

ساعت	تاریخ	سهم از نمره کل (بر حسب درصد)	روش	آزمون
ساعت کلاسی	ابتدای هر جلسه	5%	کتبی/شفاهی	کوئیز
10:30-12:30	98/1/25	40%	کتبی	آزمون میان ترم
8:30-10:30	98/3/25	50%	کتبی	آزمون پایان ترم
-----	----	5%	مشارکت در پرسش و پاسخها، مشارکت در ارائه case study*	حضور فعال در کلاس

مقررات کلاس و انتظارات از دانشجویان:

- حضور منظم سرکلاس
- مشارکت در بحث های کلاسی
- عدم اخلاص در نظم کلاس

جدول و ساعات برگزاری کلاس

جلسه	تاریخ	موضوع هر جلسه	مدرس
1	یکشنبه 97/11/14	افسردگی	دکتر شجاعی- دکتر شهبازی
2	سه شنبه 97/11/16	دوقطبی	دکتر شجاعی- دکتر شهبازی
3	یکشنبه 97/11/21	اسکیزوفرنی	دکتر شجاعی- دکتر شهبازی
4	سه شنبه 97/11/23	اسکیزوفرنی	دکتر شجاعی- دکتر شهبازی
5	یکشنبه 97/11/28	اضطراب و اختلالات اضطرابی	دکتر شجاعی- دکتر شهبازی
6	سه شنبه 97/11/30	خواب و بیش‌فعالی	دکتر شجاعی- دکتر شهبازی
7	یکشنبه 97/12/5	دمانس	دکتر شجاعی- دکتر شهبازی
8	سه شنبه 97/12/7	مالتیپل اسکلروزیس	دکتر شجاعی- دکتر شهبازی
9	یکشنبه 97/12/12	اپیلیسی	دکتر شجاعی- دکتر شهبازی
10	سه شنبه 97/12/14	پارکینسون	دکتر شجاعی- دکتر شهبازی
11	یکشنبه 97/12/19	سررد	دکتر شجاعی- دکتر شهبازی
12	سه شنبه 97/12/21	سررد	دکتر شجاعی- دکتر شهبازی
13	یکشنبه 98/1/18	درد	دکتر شجاعی- دکتر شهبازی
14	سه شنبه 98/1/20	درد	دکتر شجاعی- دکتر شهبازی
-	یکشنبه 98/1/25	تعطیلات میانترم	--
-	سه شنبه 98/1/27	تعطیلات میانترم	--
-	یکشنبه 98/2/1	تعطیلات میانترم	--
-	سه شنبه 98/2/3	تعطیلات میانترم	--
15	یکشنبه 98/2/8	سیروز کبدی	دکتر شجاعی- دکتر شهبازی
16	سه شنبه 98/2/10	داروهای ایجاد کننده بیماری های کبدی	دکتر شجاعی- دکتر شهبازی
17	یکشنبه 98/2/15	روش های پیشگیری از بارداری	دکتر شجاعی- دکتر شهبازی
18	سه شنبه 98/2/17	بارداری- شیردهی	دکتر شجاعی- دکتر شهبازی
19	یکشنبه 98/2/22	اختلالات قاعدگی 1	دکتر شجاعی- دکتر شهبازی
20	سه شنبه 98/2/24	اختلالات قاعدگی 2	دکتر شجاعی- دکتر شهبازی
21	یکشنبه 98/2/29	ناباروری	دکتر شجاعی- دکتر شهبازی
22	سه شنبه 98/2/31	ناباروری	دکتر شجاعی- دکتر شهبازی
23	یکشنبه 98/3/5	اختلالات جنسی مردان	دکتر شجاعی- دکتر شهبازی
24	سه شنبه 98/3/7	اختلالات دستگاه ادراری تحتانی	دکتر شجاعی- دکتر شهبازی
25	یکشنبه 98/3/12	پیوند عضو	دکتر شجاعی- دکتر شهبازی